

Kulturutskottets betänkande 2025/26:KrU8

Civila samhället, trossamfund och folkbildning

Sammanfattning

Utskottet föreslår att riksdagen avslår samtliga motionsyrkanden, främst med hänvisning till pågående eller redan genomförda åtgärder. Motionsyrkandena handlar bl.a. om stöd till civilsamhället och dess arbete för olika grupper, bidragsvillkor för stöd till civilsamhället, utredningar om folkbildningen samt folkhögskola avsedd för särskilda grupper.

I betänkandet finns tolv reservationer (S, V, C, MP) och ett särskilt yttrande (V).

Behandlade förslag

64 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2025/26.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	5
Ärendet och dess beredning.....	5
Utskottets överväganden.....	6
Finansiering av civilsamhällets organisationer.....	6
Civilsamhällets arbete för äldre	9
Civilsamhället och mänskliga fri- och rättigheter.....	10
Civilsamhällets roll för krisberedskapen	12
Civilsamhället och beroendevården.....	13
Bidragsvillkor för stöd till civilsamhället	14
Villkor för stödet till trossamfund	15
Folkbildning	17
Motioner som bereds förenklat.....	19
Reservationer	21
1. Finansiering av civilsamhällets organisationer, punkt 1 (S)	21
2. Finansiering av civilsamhällets organisationer, punkt 1 (C).....	21
3. Finansiering av civilsamhällets organisationer, punkt 1 (MP).....	22
4. Civilsamhällets arbete för äldre, punkt 2 (V).....	23
5. Civilsamhället och mänskliga fri- och rättigheter, punkt 3 (V)	24
6. Civilsamhället och mänskliga fri- och rättigheter, punkt 3 (C)	24
7. Civilsamhällets roll för krisberedskapen, punkt 4 (C)	25
8. Civilsamhället och beroendevården, punkt 5 (MP)	26
9. Bidragsvillkor för stöd till civilsamhället, punkt 6 (S)	26
10. Folkbildningsutredningen, punkt 8 (MP).....	27
11. Ny utredning om folkbildningen, punkt 9 (MP)	28
12. Folkhögskola för särskilda grupper, punkt 10 (S)	29
Särskilt yttrande.....	30
Särskilt yttrande (V)	30
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag.....	31
Motioner från allmänna motionstiden 2025/26	31
<i>Bilaga 2</i>	
Motionsyrkanden som avstyrks av utskottet	39
<i>Tabell</i>	
Tabell 1 Anslag inom utgiftsområde 17 som omfattar bidrag till civilsamhällets organisationer för 2026.	7

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Finansiering av civilsamhällets organisationer

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:1630 av Gustaf Lantz (S),

2025/26:2693 av Isak From m.fl. (S),

2025/26:3183 av Catarina Deremar m.fl. (C) yrkande 16 och

2025/26:3775 av Amanda Lind m.fl. (MP) yrkandena 66 och 67.

Reservation 1 (S)

Reservation 2 (C)

Reservation 3 (MP)

2. Civilsamhällets arbete för äldre

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:171 av Nadja Awad m.fl. (V) yrkande 6 och

2025/26:1213 av Eva Lindh m.fl. (S).

Reservation 4 (V)

3. Civilsamhället och mänskliga fri- och rättigheter

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:744 av Mikael Oscarsson (KD) yrkande 3,

2025/26:2786 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 12 och

2025/26:3183 av Catarina Deremar m.fl. (C) yrkande 17.

Reservation 5 (V)

Reservation 6 (C)

4. Civilsamhällets roll för krisberedskapen

Riksdagen avslår motion

2025/26:2822 av Mikael Larsson m.fl. (C) yrkande 34.

Reservation 7 (C)

5. Civilsamhället och beroendevården

Riksdagen avslår motion

2025/26:3505 av Nils Seye Larsen m.fl. (MP) yrkandena 8 och 9.

Reservation 8 (MP)

6. Bidragsvillkor för stöd till civilsamhället

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:2394 av Markus Wiechel (SD) och

2025/26:3459 av Björn Wiechel m.fl. (S) yrkande 59.

Reservation 9 (S)

7. Villkor för stödet till trossamfund

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:180 av Mathias Bengtsson (KD) och

2025/26:3018 av Ingemar Kihlström (KD).

8. Folkbildningsutredningen

Riksdagen avslår motion

2025/26:3775 av Amanda Lind m.fl. (MP) yrkande 6.

Reservation 10 (MP)

9. Ny utredning om folkbildningen

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:1274 av Marie Olsson (S),

2025/26:3462 av Lili André och Hans Eklind (båda KD) yrkande 1 och

2025/26:3775 av Amanda Lind m.fl. (MP) yrkande 43.

Reservation 11 (MP)

10. Folkhögskola för särskilda grupper

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:1838 av Johanna Haraldsson m.fl. (S) yrkande 2,

2025/26:2454 av Linus Sköld m.fl. (S) yrkande 4 och

2025/26:3245 av Camilla Brunsberg och Marlène Lund Kopparklint
(båda M) yrkandena 1 och 2.

Reservation 12 (S)

11. Motioner som bereds förenklat

Riksdagen avslår de motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

Stockholm den 19 mars 2026

På kulturutskottets vägnar

Mats Berglund

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Mats Berglund (MP), Malin Danielsson (L), Alexander Christiansson (SD), Kristina Axén Olin (M), Lars Mejern Larsson (S), Jonas Andersson (SD), Azadeh Rojhan (S), Emma Ahlström Köster (M), Magnus Manhammar (S), Runar Filper (SD), Ewa Pihl Krabbe (S), Peter Ollén (M), Vasiliki Tsouplaki (V), Roland Utbult (KD), Catarina Deremar (C), Anna-Lena Hedberg (SD) och Kristoffer Lindberg (S).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I betänkandet behandlar utskottet 64 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2025/26. Motionsyrkandena handlar om civilsamhället, trossamfund och folkbildning och tar bl.a. upp frågor om stöd till civilsamhället och dess arbete för olika grupper, bidragsvillkor för stöd till civilsamhället, utredningar om folkbildningen samt folkhögskola avsedd för särskilda grupper. Av totalt 64 yrkanden behandlas 39 i förenklad ordning eftersom de tar upp samma eller i huvudsak samma frågor som riksdagen har behandlat tidigare under valperioden.

Förslagen i motionerna finns i bilaga 1. En förteckning över de motionsförslag som bereds förenklat finns i bilaga 2.

Under beredningen har utskottet fått information från socialminister Jakob Forssmed (KD).

Utskottets överväganden

Finansiering av civilsamhällets organisationer

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om finansiering av civilsamhällets organisationer.

Jämför reservation 1 (S), 2 (C) och 3 (MP).

Motionerna

Amanda Lind m.fl. (MP) föreslår i partimotion 2025/26:3775 yrkande 66 ett tillkännagivande om att regeringen ska tillsätta en utredning om stödsystemen till civilsamhälle och föreningsliv. Motionärerna önskar en omläggning av stödsystemen mot fleråriga stöd utan att tumma på kontroll och uppföljning. Motionärerna föreslår i yrkande 67 även ett tillkännagivande om att civilsamhället behöver få stärkta anslag för att möjliggöra långsiktig planering och verksamhet. Motionärerna menar att stöd till föreningslivets infrastruktur underlättar för kulturarrangemang och föreningsverksamhet i hela landet.

Catarina Deremar m.fl. (C) föreslår i kommittémotion 2025/26:3183 yrkande 16 ett tillkännagivande om att civilsamhället bör ha goda förutsättningar. Motionärerna menar att statens stöd till civilsamhället i högre grad bör gå till verksamhetsbidrag än till projektbidrag så att det ska finnas möjlighet att snabbt ställa om i de fall det händer saker i samhället som gör att behoven ändras.

Gustaf Lantz (S) föreslår i motion 2025/26:1630 ett tillkännagivande om att civilsamhället bör få en långsiktig och god finansiering. Motionären poängterar att föreningsliv, ideella organisationer och frivilliga initiativ skapar mötesplatser där människor kan engagera sig, påverka och bidra till samhällsutvecklingen.

Isak From m.fl. (S) föreslår i motion 2025/26:2693 ett tillkännagivande om att ett långsiktigt stöd till civilsamhället och föreningslivet är nödvändigt för att säkerställa att demokratiska värden genomsyrar hela landet. Motionärerna menar att de drastiska besparingarna är en politisk attack på den svenska folkrörelsen.

Bakgrund

I proposition 2009/10:55 En politik för det civila samhället definierade regeringen det civila samhället som en arena skild från staten, marknaden och det enskilda hushållet, där människor, grupper och organisationer agerar tillsammans för gemensamma intressen. Varje år fördelar staten över 20 miljarder kronor till civilsamhällets organisationer. Totalt fördelades 22,9

miljarder kronor till organisationer inom det civila samhället under 2024, varav 11,1 miljarder kronor till biståndsverksamhet (prop. 2025/26:1 utg.omr. 17). Bidragen betalas ut av ett fyrtiotal myndigheter samt i några fall av civilsamhällets egna organisationer, såsom Folkbildningsrådet och Riksidrottsförbundet. Bidragsgivningen regleras huvudsakligen i ett åttiotal förordningar men i vissa fall enbart i regleringsbrev eller särskilda regeringsbeslut. Enligt regeringen är bidragsgivningen till det civila samhället stabil och andelen generella bidrag mycket hög. Under 2024 uppgick andelen generella bidrag till över 97 procent av samtliga bidrag. Vid sidan av det statliga stödet får civilsamhället även ekonomiskt stöd från landets kommuner och regioner.

Tabell 1 Anslag inom utgiftsområde 17 som omfattar bidrag till civilsamhällets organisationer för 2026.

Anslag nr	Benämning	Belopp (tkr)	Ansvarig myndighet
8:1	Stöd till trossamfund	79 526	MUCF
11:2 ap. 1	Statsbidrag till ungdomsorganisationer	72 000	MUCF
11:2 ap. 2	Nationellt kontor för EU-program	4 460	MUCF
11:2 ap. 5	LSU – Sveriges barn- och ungdomsorganisationer	6 550	Kammarkollegiet (KK)
11:2 ap. 12	Statligt stöd för organisationers arbete med barn och ungdomar på lokal nivå	157 670	MUCF
12:1	Stöd till idrotten	2 152 811	KK/Riksidrottsförb.
12:2	Bidrag till allmänna samlingslokaler	52 164	Boverket
12:3	Stöd till friluftsförbund	109 785	Naturvårdsverket
12:4	Bidrag till riksdagspartiers kvinnoorganisationer	15 000	Riksdagsförvaltningen
12:5 ap. 2	Stöd för insatser till människor i socialt särskilt utsatta situationer	96 000	MUCF
12:5 ap. 3	Ideell sektor – Socialstyrelsens del, Insatser som bidrar till att motverka ofrivillig ensamhet	100 000	Socialstyrelsen
12:5 ap. 9	Interreligiös samverkan	2 000	MUCF
12:6	Stöd till plats för idrott	250 000	KK (regeringsbeslut)
13:1	Statsbidrag till studieförbund	1 496 023	KK/Folkbildningsrådet
13:2	Statsbidrag till folkhögskolor	2 521 760	KK/Folkbildningsrådet
13:3 ap. 2	Bidrag till tolkutbildning	57 331	Myndigheten för yrkeshögskolan
13:4	Särskilt utbildningsstöd	268 158	Specialpedagogiska skolmyndigheten

Källa: Statskontoret, regleringsbrev inom utg.omr. 17.

Sedan 2010 har Statistiska centralbyrån (SCB) ett uppdrag från regeringen att ta fram statistik om det civila samhället. Enligt SCB:s senast tillgängliga uppgifter uppgick statliga ersättningar och bidrag till civilsamhället till drygt

40 miljarder kronor 2023. Då ingår även poster som t.ex. ersättning till privata utförare av kommunal och regionkommunal verksamhet och även transfereringar som arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd.

På uppdrag av regeringen följer Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) årligen upp ideella föreningars villkor. Uppföljningen 2024 visar enligt MUCF att det svaga ekonomiska läget har påverkat föreningars verksamhet. En fjärdedel av föreningarna upplever att det ekonomiska läget i Sverige påverkade deras möjlighet att bedriva verksamhet i ganska eller mycket stor utsträckning under 2024. En femtedel av föreningarna nämner specifikt minskade bidrag från offentlig sektor som en faktor.

I juni 2024 beslutade riksdagen att godkänna regeringens förslag i propositionen Statens stöd till trossamfund och civilsamhället – enhetliga och rättssäkra villkor (prop. 2023/24:119, bet. 2023/24:KrU7, rskr. 2023/24:271). En ny lag om statsbidrag till trossamfund och ett demokrativillkor för stöd ur Allmänna arvsfonden började gälla den 1 januari 2025. I propositionen anges att regeringen bedömer att ett likalydande demokrativillkor som det som nu gäller för stöd ur Allmänna arvsfonden bör införas för övrig statlig bidragsgivning som riktar sig till civilsamhället, om det inte är obehövligt. Regeringskansliet har inlett arbetet med att införa det nya demokrativillkoret i förordningar om statsbidrag till organisationer inom det civila samhället. Hittills har ändringar i ett fyrtiotal förordningar beslutats (prop. 2025/26:1 utg.omr. 17).

Anslaget 13:1 Statsbidrag till studieförbund uppgår 2026 till knappt 1,5 miljarder kronor och anslaget 13:2 Bidrag till folkhögskolor till drygt 2,5 miljarder kronor (se tabell 1). Folkbildningsrådet fördelar båda anslagen och ansvarar för att säkerställa att pengarna används på rätt sätt. Regeringen har beslutat att det statliga demokrativillkoret även gäller för folkhögskolor och studieförbund när de tar emot statsbidrag. Folkbildningsrådet har tagit fram en vägledning med syfte att ge stöd till studieförbund och folkhögskolor i hur de kan säkerställa att deras verksamhet följer kraven. Villkoren för det statliga stödet till folkbildningen anges i förordningen (2015:218) om statsbidrag till folkbildningen.

Utskottets ställningstagande

Utskottet välkomnar regeringens arbete med att införa det nya demokrativillkoret i förordningar om statsbidrag till det civila samhällets organisationer. Utskottet noterar vidare att bidragsgivningen till det civila samhället är stabil och att bidrag nästan uteslutande ges i form av generella bidrag. Utskottet delar regeringens uppfattning att bidragens utformning bidrar till att bevara organisationernas självständighet och oberoende, vilket är en viktig del av demokratin. Med hänvisning till ovanstående avstyrks motionerna 2025/26:1630 (S), 2025/26:2693 (S), 2025/26:3183 (C) yrkande 16 och 2025/26:3775 (MP) yrkandena 66 och 67.

Civilsamhällets arbete för äldre

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om civilsamhällets arbete för äldre.

Jämför reservation 4 (V).

Motionerna

Nadja Awad m.fl. (V) föreslår i kommittémotion 2025/26:171 yrkande 6 ett tillkännagivande om att förbättra förutsättningarna för civilsamhällets arbete för äldre. Motionärerna hänvisar till Folkhälsomyndighetens rekommendationer i strategin för att intensifiera arbetet mot ensamhet.

Eva Lindh m.fl. (S) föreslår i motion 2025/26:1213 ett tillkännagivande om att ta fram en samlad strategi för att stödja civilsamhällets insatser mot ensamhet bland äldre. Motionärerna menar att föreningslivet, pensionsorganisationer och ideella krafter har en ovärderlig roll för att skapa gemenskap, stimulans och ett meningsfullt innehåll i vardagen.

Bakgrund

Folkhälsomyndigheten presenterade den 28 februari 2025 en nationell strategi mot ensamhet, Tillsammans – för god gemenskap i hela befolkningen. Myndigheten fick därefter i uppdrag av regeringen att börja genomföra strategin, bl.a. genom att utlysa och fördela 49 miljoner kronor i projektbidrag till civilsamhällets organisationer i deras arbete med att främja gemenskap och förebygga ofrivillig ensamhet. Strategin gäller för perioden 2025–2029 och beskriver hur arbetet med att minska ensamhet ska genomföras i samverkan med olika samhällsaktörer. Strategin har som mål att olika sociala arenor ska vara tillgängliga för alla, att det ska finnas färre hinder för socialt deltagande och att färre människor ska befinna sig i långvarig ensamhet.

Folkhälsomyndigheten fick i regleringsbrevet för 2026, med utgångspunkt i den nationella strategin mot ensamhet, i uppdrag att genomföra och samordna insatser för att bidra till arbetet med att förebygga och motverka ensamhet. Uppdraget ska slutredovisas senast den 31 mars 2027.

Socialstyrelsen får under 2026 fördela 90 miljoner kronor till kommunerna för att stärka deras arbete för att motverka ofrivillig ensamhet bland äldre personer genom hälsosamtal. Socialstyrelsen har även i uppdrag att stödja arbetet i kommunerna med hälsosamtal samt uppmuntra till innovativa arbetssätt och nya samarbeten med t.ex. civilsamhället och näringslivet. Socialstyrelsen ska senast den 30 juni 2027 lämna en slutredovisning av uppdraget.

Socialstyrelsen ska vidare bistå Folkhälsomyndigheten i arbetet mot ensamhet och i de insatser som Folkhälsomyndigheten genomför inom ramen för den nationella strategin mot ensamhet.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att det är viktigt att motverka ofrivillig ensamhet bland äldre personer och välkomnar därför regeringens arbete på området. Det är mycket bra att Folkhälsomyndigheten har tagit fram en nationell strategi mot ensamhet och att ansvariga myndigheter samarbetar med civilsamhällets organisationer för att nå målet att färre människor ska befinna sig i långvarig ensamhet. Utskottet avstyrker därmed motionerna 2025/26:171 (V) yrkande 6 och 2025/26:1213 (S) med hänvisning till pågående arbete.

Civilsamhället och mänskliga fri- och rättigheter

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om civilsamhället och mänskliga fri- och rättigheter.

Jämför reservation 5 (V) och 6 (C).

Motionerna

Nooshi Dadgostar m.fl. (V) föreslår i partimotion 2025/26:2786 yrkande 12 ett tillkännagivande om att regeringen bör se över möjligheten att inrätta ett rapporteringsverktyg för rasistiska incidenter, i likhet med det som finns på Irland. Enligt motionärerna har ett antal civilsamhällesorganisationer med ekonomiskt stöd från regeringen tagit fram ett rapporteringsverktyg för rasistiska incidenter, där såväl utsatta som vittnen kan rapportera incidenter anonymt.

Catarina Deremar m.fl. (C) föreslår i kommittémotion 2025/26:3183 yrkande 17 ett tillkännagivande om att främja konkret tillgång till den fria bildningen. Enligt motionärerna finns den bara i demokratier eftersom den bygger på att människor kan bilda sig fritt, utan statlig styrning. Motionärerna menar att denna verksamhet fyller en viktig funktion i samhället som inte kan ersättas av utbildningar eller offentligt arrangerad kulturverksamhet. Principen om armlängds avstånd mellan politiken och bildningen behöver därför upprätthållas.

Mikael Oscarsson (KD) föreslår i motion 2025/26:744 yrkande 3 ett tillkännagivande om att Sverige bör stödja organisationer inom civilsamhället som dokumenterar brott mot trosminoriteter, genom juridiskt eller humanitärt stöd. Enligt motionären arbetar dessa organisationer ofta under svåra förhållanden och förtjänar aktivt stöd från Sverige.

Bakgrund

Målet för politiken för det civila samhället är att villkoren för det civila samhället ska förbättras. Detta ska ske i dialog med det civila samhällets organisationer (prop. 2009/10:55, bet. 2009/10:KrU7, rskr. 2009/10:195). Regeringen redovisar i budgetpropositionen för 2026 (prop. 2025/26:1 utg.omr. 17) bl.a. olika insatser för att besluts- och beredningsprocesser ska omfatta dialog med det civila samhället, det civila samhället ska kunna ingå partnerskap med det offentliga och kunskapen om det civila samhället ska öka hos offentliga aktörer. Under 2024 fanns det enligt regeringen 30 fasta forum för samråd med det civila samhällets organisationer i Regeringskansliet. Utöver dessa fasta forum anordnade Regeringskansliet 136 möten för samråd med det civila samhällets organisationer i specifika frågor.

MUCF har regeringens uppdrag att följa upp villkoren för det civila samhället och hur dessa utvecklas över tid. Uppföljningen ska göras utifrån de sex principer som anges i En politik för det civila samhället (prop. 2009/10:55), dvs. bl.a. att besluts- och beredningsprocesser ska omfatta dialog med det civila samhället.

Institutet för mänskliga rättigheter bevakar och rapporterar om hur de mänskliga rättigheterna respekteras och förverkligas i Sverige. Institutet inrättades den 1 januari 2022 genom lagen (2021:642) om Institutet för mänskliga rättigheter. Arbetet bedrivs utifrån Sveriges grundlagar, den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och FN:s konventioner om mänskliga rättigheter.

Diskrimineringslagen (2008:567) har som syfte att motverka diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Den som anser sig vara utsatt för diskriminering kan anmäla detta till myndigheten Diskrimineringsombudsmannen (DO). Det är inte möjligt att göra en anonym anmälan men DO gör en sekretessprövning inför en eventuell begäran om utlämnande av handlingar och personuppgifter. DO samarbetar med Sveriges lokala antidiskrimineringsbyråer. Det finns 18 byråer i olika delar av Sverige. Antidiskrimineringsbyråerna får ekonomiskt verksamhetsstöd från MUCF och erbjuder kostnadsfri juridisk rådgivning och stöd till personer som upplever diskriminering.

Forum för levande historia har ett uppdrag att regelbundet genomföra erfarenhets-, kunskaps-, och informationsutbyten främst mellan myndigheter och skapa förutsättningar för samverkan i relevanta frågor som rör rasism och hatbrott (A2024/01391). I arbetet ingår även att sprida relevant forskning och annan kunskap på området som stöd i arbetet med att motverka rasism. Myndigheten ska senast den 15 april under 2026–2028 delredovisa och senast den 15 april 2029 slutredovisa uppdraget.

Frågor som berör mänskliga rättigheter har hög prioritet i Sveriges biståndsarbete. Enligt biståndsmyndigheten Sida går cirka en fjärdedel av biståndet till området mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens

principer. Sida har även ett uppdrag att redovisa myndighetens arbete för att främja religionsfrihet, inklusive rätten till frihet från religion, och religiösa minoriteters rättigheter. Uppdraget ska redovisas senast den 15 mars 2026–2028.

Utskottets ställningstagande

Ett levande civilsamhälle är en förutsättning för ett öppet och demokratiskt samhälle och utskottet noterar att dialogen med det civila samhället är en väletablerad del av det offentligas besluts- och beredningsprocesser. Utskottet konstaterar vidare att Institutet för mänskliga rättigheter bevakar och rapporterar om hur de mänskliga rättigheterna respekteras och förverkligas i Sverige. Frågor som berör mänskliga rättigheter har även hög prioritet i Sveriges biståndsarbete. Utskottet menar att det är mycket viktigt att dessa frågor fortsätter att bevakas men är i dagsläget inte berett att föreslå några tillkännagivanden enligt motionsyrkandena. Motionerna 2025/26:744 (KD) yrkande 3, 2025/26:2786 (V) yrkande 12 och 2025/26:3183 (C) yrkande 17 avstyrks med hänvisning till redan vidtagna åtgärder.

Civilsamhällets roll för krisberedskapen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om civilsamhällets roll för krisberedskapen.

Jämför reservation 7 (C).

Motionen

Mikael Larsson m.fl. (C) föreslår i kommittémotion 2025/26:2822 yrkande 34 ett tillkännagivande om att studieförbunden behöver involveras för att bredda samhällets cyberkompetens. Motionärerna menar att folkrörelserna, och inte minst studieförbunden, är en viktig kraft som behöver tas till vara. Dessa organisationer kan spela en viktig roll för att höja cyberkompetensen genom att bl.a. utveckla och bredda utbildningar på området.

Bakgrund

Myndigheten för civilt försvar (tidigare Myndigheten för samhällsskydd och beredskap) håller samman arbetet mellan olika sektorer och bistår regeringen när det inträffar kriser och andra allvarliga händelser. En gemensam syn på hur ledningen inom civilt försvar på nationell nivå ska utövas har tagits fram inom det civila beredskapsrådet. Rådet består av myndighetscheferna för sektorsansvariga myndigheter, civilområdesansvariga länsstyrelser samt

Myndigheten för psykologiskt försvar och Riksbanken, under ledning av Myndigheten för civilt försvar.

Utskottets ställningstagande

Utskottet avstyrker motion 2025/26:2822 (C) yrkande 34 med hänvisning till pågående arbete för att stärka den civila beredskapen.

Civilsamhället och beroendevården

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om civilsamhällets arbete med beroendevård.

Jämför reservation 8 (MP).

Motionen

Nils Seye Larsen m.fl. (MP) föreslår i kommittémotion 2025/26:3505 tillkännagivanden om att det finns ett behov av att stärka stödet till civilsamhällets organisationer som hjälper människor ur beroende (yrkande 8) och om att organisationerna behöver bättre förutsättningar för förebyggande arbete som informationsinsatser (yrkande 9).

Bakgrund

Regeringen gav i juni 2025 flera myndigheter i uppdrag att ta fram en myndighetsgemensam nationell plan för en bättre beroendevård och ett stärkt förebyggande arbete (S2025/01284). Målet med uppdraget är att beroendevården ska stärkas och att personer med missbruksproblematik och beroendesjukdom ska ges en sammanhållen vård och behandling samt att stöd till närstående och barn ska utvecklas. Uppdraget leds och samordnas av Socialstyrelsen och Folkhälsomyndigheten. Socialstyrelsen och Folkhälsomyndigheten ska förutom samverkan med övriga myndigheter även föra dialog med och inhämta kunskap om och erfarenheter från andra aktörer, såsom det civila samhällets organisationer, inbegripet idéburna organisationer och ideella organisationer. Uppdragen ska redovisas senast den 1 juni 2026.

Utskottets ställningstagande

Utskottet noterar att Socialstyrelsen och Folkhälsomyndigheten har fått i uppdrag att stärka beroendevården och verka för att personer med missbruksproblematik och beroendesjukdom får en sammanhållen vård och behandling samt utveckla stöd till närstående och barn. Utskottet välkomnar att uppdraget ska utföras i dialog med bl.a. civilsamhällets organisationer som

kan bidra med kunskap och erfarenheter på området. Motion 2025/26:3505 (MP) yrkandena 8 och 9 avstyrks med hänvisning till pågående arbete.

Bidragsvillkor för stöd till civilsamhället

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om bidragsvillkor för stöd till civilsamhället.

Jämför reservation 9 (S).

Motionerna

Björn Wiechel m.fl. (S) föreslår i kommittémotion 2025/26:3459 yrkande 59 ett tillkännagivande om att ta fram en ändamålsenlig och samordnad kontrollfunktion för att följa upp demokrativillkoren för utbetalning av offentliga medel. Motionärerna menar att regeringen bör ta initiativ till att bl.a. förbättra samordningen mellan berörda myndigheter, inrätta en central databas med en förteckning över statsbidrag till civilsamhällets organisationer samt erbjuda nationellt stöd för att hantera ansökningar om bidragsgivning när det kan finnas risk för t.ex. antidemokratiska tendenser och ekonomiska oegentligheter.

Markus Wiechel (SD) föreslår i motion 2025/26:2394 ett tillkännagivande om att regeringen bör se över regler för utbetalning av statliga medel. Motionären menar att det finns risk för att medel går till organisationer med verksamhet som aktivt undergräver regeringens politik. Motionären menar att man på så sätt kan arbeta för att offentliga resurser används i enlighet med regeringens prioriteringar.

Bakgrund

De nya demokrativillkoren för statens stöd till trossamfund och civilsamhället (prop. 2023/24:119, bet. 2023/24:KrU7, rskr. 2023/24:271) trädde i kraft den 1 januari 2025. På MUCF:s webbplats anges att de nya demokrativillkoren för civilsamhällets organisationer innebär att MUCF inte får bevilja bidrag till en organisation om den eller någon av dess företrädare inom ramen för verksamheten

1. utövar våld, tvång eller hot mot en person eller på annat sätt kränker en persons grundläggande fri- och rättigheter
2. diskriminerar personer eller grupper av personer, eller på annat sätt bryter mot principen om alla människors lika värde
3. försvarar, främjar eller uppmanar till sådana ageranden som anges i punkt 1 eller 2 eller
4. motarbetar det demokratiska styrelseskicket.

Bidrag får inte heller beviljas en organisation om det visar sig att någon av dess samarbetsorganisationer, eller en företrädare för samarbetsorganisationen, agerar på ett sådant sätt som anges ovan.

Enligt information på MUCF:s webbplats granskar MUCF om organisationen och dess verksamhet kan anses vara demokratisk i uppbyggnad och verksamhet och uppfyller villkoren för bidrag. Granskningen omfattar organisationens stadgar, årsmötesprotokoll, verksamhetsberättelse, ekonomiska redovisning, olika dokument av policykaraktär samt webbplats. MUCF gör även en omvärldsbevakning av organisationen och dess företrädare. MUCF besöker även varje år ett antal organisationer som söker eller har beviljats bidrag.

Sedan den 13 januari 2026 gäller statens demokrativillkor också för statsbidrag till folkhögskolor och studieförbund som Folkbildningsrådet beslutat om. Folkbildningsrådet har tagit fram en vägledning om hur det statliga demokrativillkoret ska tillämpas av de organisationer som beviljas bidrag av Folkbildningsrådet. Folkbildningsrådet följer även upp om bidragen används i linje med statens syften. Vid behov av vidare utredning kan Folkbildningsrådet inleda en granskning av organisationen.

Regeringen tillsatte i juni 2025 Utredningen om att motverka felaktiga utbetalningar till företag och civilsamhälle (Fi 2025:06) med uppdrag att bl.a. bedöma om det behövs ytterligare insatser för att säkerställa korrekta statliga utbetalningar till bl.a. organisationer i civilsamhället, t.ex. genom att införa en databas över stödgivningen eller verktyg för att verifiera uppgifter som lämnas av stödmottagare. Uppdraget ska redovisas senast den 11 juni 2027.

Utskottets ställningstagande

Utskottet välkomnar att demokrativillkoren för statens stöd till trossamfund och civilsamhället genomförs och att de nu även gäller statsbidrag till folkhögskolor och studieförbund som Folkbildningsrådet beslutat om. Utskottet avstyrker motionerna 2025/26:2394 (SD) och 2025/26:3459 (S) yrkande 59 med hänvisning till pågående och redan genomförda åtgärder.

Villkor för stödet till trossamfund

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om tillämpningen av lagen om statsbidrag till trossamfund.

Motionerna

Mathias Bengtsson (KD) föreslår i motion 2025/26:180 ett tillkännagivande om att tillämpningen av lagen om statsbidrag till trossamfund bör ses över. Enligt motionären skapar lagen en orättvis fördelning mellan de

bidragsberättigade samfunden och varje medlem ska inte aktivt och regelbundet behöva bekräfta sitt deltagande.

Ingemar Kihlström (KD) föreslår i motion 2025/26:3018 ett tillkännagivande om att regeringen ska utreda möjligheterna till förenklingar för samfund och kyrkor i Sverige när det gäller att redovisa medlemsantal i ansökan om statligt stöd.

Bakgrund

Sedan den 1 januari 2025 måste ett trossamfund ha minst 2 500 medlemmar som är bosatta i Sverige för att kunna få ta del av bidraget till statsbidragsberättigade trossamfund. Med antal medlemmar avses det som i lagen (1998:1593) om trossamfund benämns som antal ”betjänade”. Betjänad definieras i lagen som ”en medlem i ett trossamfund eller en person som deltar regelbundet i verksamhet som organiseras av ett trossamfund eller av en församling inom ett trossamfund”. Lagen (2024:487) om statsbidrag till trossamfund och förordning (2024:1056) om statligt stöd till trossamfund anger övriga villkor för att lämna statsbidrag till trossamfund. Det gäller bl.a. att uppgifter om antalet betjänade i en ansökan om statsbidrag ska ha granskats av en auktoriserad eller godkänd revisor enligt särskilt uppdrag (förordning 2024:1056). Enligt uppgift från MUCF behöver enskilda medlemmar inte aktivt intyga sitt medlemskap i samband med ansökan om statsbidrag. Revisorn måste däremot på lämpligt sätt kunna avgöra att det rör sig om personer som deltar regelbundet i trossamfundets verksamhet.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att den nuvarande ordningen är bra och att det är ett rimligt krav att uppgifter om medlemsantal i trossamfunden ska intygas av en revisor vid ansökan om statsbidrag. Motionerna 2025/26:180 (KD) och 2025/26:3018 (KD) bör därmed avslås.

Folkbildning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om Folkbildningsutredningens förslag, om en ny utredning om folkbildningen och om folkhögskola för särskilda grupper.

Jämför reservation 10 (MP), 11 (MP) och 12 (S).

Motionerna

Folkbildningsutredningen

Amanda Lind m.fl. (MP) föreslår i partimotion 2025/26:3775 yrkande 6 ett tillkännagivande om att regeringen bör gå vidare med förslagen från utredningen om folkbildning. Motionärerna sympatiserar med utredningens förslag och vill därför att självförvaltningsmodellen bibehålls, att en ny modell för uppföljning, revision och kontroll införs och att anslagen till folkbildning och folkhögskolor stärks och slås ihop. Motionärerna menar att Folkbildningsrådet, inte politiken, ska styra fördelningen av anslagen för att säkra folkbildningens oberoende.

Ny utredning om folkbildningen

Amanda Lind m.fl. (MP) föreslår i partimotion 2025/26:3775 yrkande 43 ett tillkännagivande om att kartlägga effekterna av neddragningen av finansieringen till studieförbunden och att åtgärda de problem som uppstått.

Marie Olsson (S) föreslår i motion 2025/26:1274 ett tillkännagivande om att göra en ny översyn av förutsättningarna för studieförbunden och folkhögskolorna. Enligt motionären ska utredningen identifiera vilka insatser som kan göras för att kraftigt öka deltagandet i folkbildningen och hur det ekonomiska stödet kan utformas. Motionären vill förenkla kontrollapparaten i syfte att nå en tillitsbaserad modell för fördelning av resurser till folkbildningen.

Lili André och Hans Eklind (båda KD) föreslår i motion 2025/26:3462 yrkande 1 ett tillkännagivande om att regeringen bör utreda en höjning av statsbidraget för folkhögskolorna i syfte att öka antalet årsstudieplatser. Motionärerna menar att folkhögskolorna har en unik position att bidra till lösningen på Sveriges kompetensbrist och att de bör få en större roll i arbetsmarknadspolitiken.

Folkhögskola för särskilda grupper

Johanna Haraldsson m.fl. (S) föreslår i motion 2025/26:1838 yrkande 2 ett tillkännagivande om att nyanlända till Sverige och personer med funktionsnedsättning bör få stärkta möjligheter att delta i folkhögskolekurser.

Linus Sköld m.fl. (S) föreslår i motion 2025/26:2454 yrkande 4 ett tillkännagivande om att de ekonomiska förutsättningarna för konstnärliga och kreativa utbildningar bör stärkas, såväl vid folkhögskolor som i akademien i hela landet. Motionärerna menar att de offentliga kulturinstitutionerna, folkbildningen och föreningslivet bör värnas för att skapa en variation av utbud för både mottagare och utövare.

Camilla Brunsberg och Marlène Lund Kopparklint (båda M) föreslår i motion 2025/26:3245 ett tillkännagivande om att öka anslagen särskilt till folkhögskoleutbildningar för allmän kurs och behörighetsgivande utbildningar (yrkande 1). Motionärerna menar att regeringen även bör överväga om övriga satsningar på yrkeshögskolan och universitet bör kompletteras med insatser som gör fler behöriga, särskilt genom folkhögskolan (yrkande 2).

Bakgrund

Folkbildningsutredningens förslag

Enligt budgetpropositionen för 2026 är styrningen och uppföljningen av statsbidrag till studieförbund och folkhögskolor under utveckling. Enligt regeringen har regeringen, Folkbildningsrådet och studieförbunden bedrivit ett större förändringsarbete i syfte att utveckla styrningen och uppföljningen av statsbidraget till folkbildningen. Regeringen följer genomförandet och effekterna av dessa åtgärder.

Regeringen anför i budgetpropositionen att det i betänkandet Bildning, utbildning och delaktighet – folkbildningspolitik i en ny tid (SOU 2024:42) har lämnats förslag om att det ska införas en öppen redovisning av vilka aktörer folkhögskolorna och studieförbunden samverkar med i genomförandet av den statsbidragsberättigade verksamheten. Regeringen föreslog att anslaget 13:1 Statsbidrag till studieförbund skulle ökas med 5 miljoner kronor fr.o.m. 2026 för stöd till studieförbunden för att kunna införa en öppen redovisning av samverkansparter. Utredningens förslag om utökade demokrativillkor har tidigare beskrivits och genomförts, inklusive utredningens förslag om intern styrning och kontroll. Enligt uppgift från Utbildningsdepartementet bereds övriga förslag från Folkbildningsutredningens betänkande i Regeringskansliet.

Folkhögskola för särskilda grupper

För att möjliggöra språkstärkande insatser vid folkhögskola för bl.a. yrkesutbildade personer med svaga språkkunskaper beslutade riksdagen att anslaget 13:2 Statsbidrag till folkhögskolor skulle öka med 40 miljoner kronor 2026. Regeringens skäl till förslaget är att arbetslösheten är mycket högre bland utrikes födda än bland inrikes födda och att många behöver rustas med bättre kunskaper i det svenska språket för att kunna etablera sig varaktigt på den svenska arbetsmarknaden.

Enligt budgetpropositionen för 2026 är folkhögskolan en betydelsefull utbildningsform som även kan stärka möjligheterna för personer med

funktionsnedsättning att etablera sig på arbetsmarknaden. Antalet deltagare med funktionsnedsättning på folkhögskola har ökat under en längre tid och utbildningarna är resurskrävande. Regeringen anser att folkhögskolorna behöver stärkas för att göra det möjligt för fler personer med funktionsnedsättning att ta del av folkhögskoleutbildning. Riksdagen beslutade 2025 om en tillfällig förstärkning av det särskilda utbildningsstödet med 25 miljoner kronor för att underlätta studier på folkhögskola för personer med funktionsnedsättning (prop. 2024/25:1 utg.omr. 17). Regeringen bedömde att det behövdes ytterligare förstärkning av det särskilda utbildningsstödet och riksdagen beslutade om en ytterligare förstärkning av anslaget 13:4 Särskilt utbildningsstöd, med 36 miljoner kronor 2026 till totalt drygt 268 miljoner kronor. Riksdagen beslutade även att anslaget 13:2 Statsbidrag till folkhögskolor skulle ökas med 30 miljoner kronor i form av ett riktat bidrag för folkhögskoleutbildning för personer med funktionsnedsättning (prop. 2025/26:1 utg.omr. 17).

Regeringen noterar i budgetpropositionen 2026 att andelen deltagare på folkhögskola som studerar allmän kurs har minskat under flera års tid och att den fortsatta utvecklingen behöver följas. Regeringen ser positivt på att antalet deltagare i studiemotiverande folkhögskolekurs däremot har återhämtat sig efter att ha minskat under några år och att antalet under 2024 var i nivå med antalet 2019.

Utskottets ställningstagande

Utskottet välkomnar att regeringen vidtagit åtgärder för att öka folkhögskolornas möjligheter att erbjuda språkutbildning i svenska språket och fler utbildningsplatser till personer med funktionsnedsättning. Det är också bra att regeringen kommer att följa utvecklingen av andelen deltagare som studerar allmän kurs. Utskottet noterar att de förslag från Folkbildningsutredningen som ännu inte genomförts bereds i Regeringskansliet. Motionerna 2025/26:1274 (S), 2025/26:1838 (S) yrkande 2, 2025/26:2454 (S) yrkande 4, 2025/26:3245 (M) yrkandena 1 och 2, 2025/26:3462 (KD) yrkande 1 samt 2025/26:3775 (MP) yrkandena 6 och 43 kan därmed avslås med hänvisning till pågående eller redan genomförda åtgärder.

Motioner som bereds förenklat

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden som beretts i förenklad ordning.

Utskottets ställningstagande

De motionsförslag som tas upp i bilaga 2 rör samma eller i huvudsak samma frågor som utskottet har behandlat tidigare under valperioden i betänkandena

2023/24:KrU4 Folkbildning, 2023/24:KrU7 Statens stöd till trossamfund och civilsamhället och 2024/25:KrU8 Civila samhället, trossamfund och folkbildning. Riksdagen avslag motionsyrkandena i enlighet med utskottets förslag. Utskottet avstyrker därför motionsyrkandena.

Reservationer

1. Finansiering av civilsamhällets organisationer, punkt 1 (S)

av Lars Mejern Larsson (S), Azadeh Rojhan (S), Magnus Manhammar (S), Ewa Pihl Krabbe (S) och Kristoffer Lindberg (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2025/26:1630 av Gustaf Lantz (S) och
bifaller delvis motionerna
2025/26:2693 av Isak From m.fl. (S),
2025/26:3183 av Catarina Deremar m.fl. (C) yrkande 16 och
2025/26:3775 av Amanda Lind m.fl. (MP) yrkandena 66 och 67.

Ställningstagande

Det svenska civilsamhället lägger grunden för en levande demokrati och ett starkt samhälle. Genom föreningsliv, ideella organisationer och frivilliga initiativ skapas mötesplatser där människor kan engagera sig, påverka och bidra till samhällsutvecklingen. I en värld där antidemokratiska krafter är på frammarsch är det viktigt att civilsamhället kan stå starkt. Finansieringen av civilsamhällets organisationer är därför en demokratisk angelägenhet och måste kännetecknas av långsiktighet. Civilsamhällets organisationer bör prioriteras i arbetet mot polarisering och segregation, genom att få resurser till inkluderande och demokratiska initiativ. Politiska hot mot civilsamhället kan samtidigt utgöra allvarliga hot mot och inskränkningar av föreningsfriheten. Budgetanslagen bör även av denna anledning ökas för att stärka civilsamhället och föreningslivet, som spelar en nyckelroll för att bryta segregation och bygga gemenskap. Detta bör riksdagen ge regeringen till känna.

2. Finansiering av civilsamhällets organisationer, punkt 1 (C)

av Catarina Deremar (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:3183 av Catarina Deremar m.fl. (C) yrkande 16 och
bifaller delvis motionerna

2025/26:1630 av Gustaf Lantz (S),

2025/26:2693 av Isak From m.fl. (S) och

2025/26:3775 av Amanda Lind m.fl. (MP) yrkandena 66 och 67.

Ställningstagande

Jag menar att civilsamhället bör ha goda förutsättningar att bedriva sin verksamhet och att det ska finnas möjlighet att snabbt ställa om ifall det händer saker i samhället som gör att behoven ändras. Statens stöd till civilsamhället behöver därför i högre grad gå till verksamhetsbidrag än till projektbidrag. Om det statliga stödet främst fördelas i form av verksamhetsbidrag förbättrar det möjligheterna att vid behov snabbt ställa om verksamheten. Behovet blir väldigt tydligt vid kriser av olika slag och med tanke på omvärldsläget är det viktigare nu än på länge. Därför menar jag att en ökande del av statens stöd till civilsamhället bör gå till verksamhetsbidrag i stället för projektbidrag. Detta bör riksdagen ge regeringen till känna.

3. Finansiering av civilsamhällets organisationer, punkt 1 (MP)

av Mats Berglund (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:3775 av Amanda Lind m.fl. (MP) yrkandena 66 och 67 samt
bifaller delvis motionerna

2025/26:1630 av Gustaf Lantz (S),

2025/26:2693 av Isak From m.fl. (S) och

2025/26:3183 av Catarina Deremar m.fl. (C) yrkande 16.

Ställningstagande

För civilsamhället innebär en tungrodd administration att många drar sig för att axla viktiga förtroendeuppdrag och att resurser läggs på en ineffektiv organisation. Jag menar därför att byråkratin behöver förenklas och att det behövs satsningar på långsiktiga verksamhetsstöd i stället för korta projektstöd som kräver årliga eller upprepade ansökningar för att få medel till

verksamheten. En omläggning av stödsystemen mot fleråriga stöd måste dock ske utan att tumma på kontroll och uppföljning, och frågan om stödet till föreningsliv och civilsamhälle bör därför utredas vidare.

Miljöpartiet vill även genomföra ett civilsamhälleslyft med 1 miljard kronor för en permanent satsning på föreningslivet och civilsamhället. Syftet med satsningen är att underlätta långsiktig planering och verksamhet, stötta föreningslivets infrastruktur, underlätta för landets alla eldsjälar att nå ut med kulturarrangemang och föreningsverksamhet i hela landet samt möjliggöra insatser som främjar integration, hälsa och barns och ungas fritid. Detta bör riksdagen ge regeringen till känna.

4. Civilsamhällets arbete för äldre, punkt 2 (V)

av Vasiliki Tsouplaki (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:171 av Nadja Awad m.fl. (V) yrkande 6 och

bifaller delvis motion

2025/26:1213 av Eva Lindh m.fl. (S).

Ställningstagande

Ensamheten bland äldre har uppmärksammats alltmer på senare år och regeringen har gjort satsningar för att motverka den ofrivilliga ensamheten. Ofrivillig ensamhet drabbar allt fler äldre och medför risk för isolering, nedsatt hälsa och sämre livskvalitet. SCB:s undersökningar av svenska levnadsförhållanden visar att man saknar kontakt med anhöriga och vänner särskilt mycket i åldersgruppen 85 år och äldre. Folkhälsomyndigheten har på regeringens uppdrag tagit fram en nationell strategi för att intensifiera arbetet mot ensamhet. Folkhälsomyndigheten föreslår bl.a. att de i samverkan med Socialstyrelsen ska få i uppdrag att genomföra strategin och ansvara för samordning, kunskapsstöd och uppföljning. De menar att arbetet behöver handla om att lära, medvetandegöra och stärka samverkan och föreslår bl.a. att arbetet ska genomföras i nätverk och olika grupperingar som civilsamhälle och kommuner. Föreningslivet har en särskilt viktig roll att motverka ensamheten bland just äldre, både genom att anordna aktiviteter och sysselsättning och genom att främja ett aktivt liv. Regeringen bör därför återkomma med förslag utifrån Folkhälsomyndighetens rekommendationer. Detta bör riksdagen ge regeringen till känna.

5. Civilsamhället och mänskliga fri- och rättigheter, punkt 3 (V)

av Vasiliki Tsouplaki (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:2786 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 12 och

avslår motionerna

2025/26:744 av Mikael Oscarsson (KD) yrkande 3 och

2025/26:3183 av Catarina Deremar m.fl. (C) yrkande 17.

Ställningstagande

Polismyndigheten har tidigare fått i uppdrag att utveckla och förbättra arbetet med att bekämpa hatbrott och andra brott som hotar demokratin. Uppdraget slutredovisades i december 2023. Av polisens redovisningar framkommer att det kvarstår utvecklings- och förbättringsbehov för att identifiera, utreda och förebygga hatbrott. Även om åtgärder har vidtagits saknas det fortfarande i stor utsträckning fungerande rutiner och strukturer, och det behövs fortfarande mer utbildning på området.

För att få en bättre bild av förekomst av och uttryck för rasism på Irland har ett antal civilsamhällesorganisationer med hjälp av ekonomiskt stöd från regeringen tagit fram ett rapporteringsverktyg för rasistiska incidenter, där såväl utsatta som vittnen kan rapportera incidenter anonymt. Rapporteringsverktyget har funnits sedan 2013 och årliga rapporter har publicerats som beskriver olika uttryck för rasism (inklusive brottsliga), samt miljöer och sammanhang där sådana förekommer på Irland. Brottsförebyggande rådet har bl.a. lyft fram att ett rapporteringsverktyg liknande det som finns på Irland skulle vara ett värdefullt komplement till de anmälningar om hatbrott som inkommer till svenska myndigheter. Detta bör riksdagen ge regeringen till känna.

6. Civilsamhället och mänskliga fri- och rättigheter, punkt 3 (C)

av Catarina Deremar (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:3183 av Catarina Deremar m.fl. (C) yrkande 17 och
avslår motionerna

2025/26:744 av Mikael Oscarsson (KD) yrkande 3 och
2025/26:2786 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 12.

Ställningstagande

Kontakter med andra och bildning är centralt för att kunna orientera sig, forma självständiga uppfattningar och delta aktivt i samhället. Här spelar civilsamhällets alla delar en mycket viktig roll. Ett exempel är folkbildningen, som skapar rum för reflektion och ger en gemensam, djupare kunskap om vår värld. Bland annat därför är det så viktigt att studieförbundens verksamhet inte urholkas, och det behövs också möjligheter att mötas och utveckla den fria bildningen. Folkbildningen kan också ge människor en chans till nystart. Att exempelvis gå en kurs på en folkhögskola kan ge ny kraft, inspiration och kunskap som bidrar till att komma vidare i livet eller möjlighet att läsa in gymnasiekompetens. Det är en verksamhet som inte kan ersättas av offentliga utbildningar, av utbildningsföretag eller offentlig kulturverksamhet. Det är därför viktigt att värna den fria bildningen, och principen om armlängds avstånd mellan politiken och bildningen behöver upprätthållas. Folkbildningen finns bara i demokratier eftersom den bygger på att människor kan bilda sig fritt och inte via statlig styrning. Detta bör riksdagen ge regeringen till känna.

7. Civilsamhällets roll för krisberedskapen, punkt 4 (C)

av Catarina Deremar (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:2822 av Mikael Larsson m.fl. (C) yrkande 34.

Ställningstagande

Centerpartiet anser sedan länge att folkrörelserna, och inte minst studieförbunden, är en viktig kraft som behöver tas tillvara. Dessa organisationer kan spela en viktig roll för att höja och bredda cyberkompetensen. Tillgången till yrkeshögskoleutbildningar är också viktig, och yrkeshögskolan har en

potential att utveckla och bredda utbildningar på detta område. Det finns också behov av initiativ för att fånga upp och sprida intresset för cybersäkerhetsfrågor bland ungdomar. Här skulle exempelvis Försvarshögskolan kunna få uppdraget att genomföra nationella tävlingar för universitets- och gymnasiestudenter. Det behövs fler incitament på detta område, exempelvis stipendier för studerande och möjligheter att representera Sverige i internationella tävlingar. Detta bör riksdagen ge regeringen till känna.

8. Civilsamhället och beroendevården, punkt 5 (MP)

av Mats Berglund (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:3505 av Nils Seye Larsen m.fl. (MP) yrkandena 8 och 9.

Ställningstagande

Ideella organisationer och föreningar spelar en ovärderlig roll i arbetet mot beroende. Anonyma Alkoholister, spelberoendeföreningar och andra självhjälpgrupper erbjuder stöd, gemenskap och en väg till återhämtning för människor som kämpar mot olika former av missbruk. Dessa insatser är ofta avgörande både för att ta steget ur beroendet och för att hålla sig fri från återfall.

Utöver det akuta stödet har dessa organisationer också stor potential att arbeta förebyggande. Genom exempelvis skolbesök och informationsinsatser kan de bidra med erfarenheter och perspektiv som stärker ungas motståndskraft mot beroende. För att detta ska bli möjligt behöver civilsamhällets organisationer få bättre förutsättningar och ett långsiktigt stöd från samhället. Detta bör riksdagen ge regeringen till känna.

9. Bidragsvillkor för stöd till civilsamhället, punkt 6 (S)

av Lars Mejern Larsson (S), Azadeh Rojhan (S), Magnus Manhammar (S), Ewa Pihl Krabbe (S) och Kristoffer Lindberg (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2025/26:3459 av Björn Wiechel m.fl. (S) yrkande 59 och
avslår motion
2025/26:2394 av Markus Wiechel (SD).

Ställningstagande

Sedan den 1 januari 2025 gäller lagen om demokrativillkor för statligt stöd till civilsamhällets organisationer. Socialdemokraterna har länge verkat för detta och välkomnar att en lagstiftning nu är på plats. Demokrativillkoren är viktiga för att säkerställa att offentliga medel inte går till verksamheter som motverkar grundläggande demokratiska värden. Samtidigt är det av stor vikt att lagstiftningen följs upp med en ändamålsenlig och samordnad kontrollfunktion. Riksrevisionen har i sin granskning RiR 2023:7 visat att myndigheternas uppföljning och kontroll av statsbidrag fortfarande är otillräcklig. I dag saknas en samlad överblick över bidragsgivningen, och det finns brister både i vägledning och i informationsutbyte mellan myndigheter. Det riskerar att undergräva både förtroendet för bidragssystemet och villkoren för seriösa aktörer inom civilsamhället. Vi anser att regeringen bör ta initiativ till att

- stärka uppföljningen av demokrativillkoren
- förbättra samordningen mellan berörda myndigheter
- inrätta en central databas över statsbidrag till civilsamhällets organisationer
- erbjuda nationellt stöd för hantering av särskilda risker, exempelvis inom områden som antidemokratiska tendenser och ekonomiska oegentligheter.

Ett fungerande uppföljningssystem är avgörande för att skydda både demokratin och civilsamhällets självständiga roll. Detta bör riksdagen ge regeringen till känna.

10. Folkbildningsutredningen, punkt 8 (MP)

av Mats Berglund (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2025/26:3775 av Amanda Lind m.fl. (MP) yrkande 6.

Ställningstagande

För att utveckla systemet med medelstilldelning, uppföljning och kontroll av folkbildningens aktörer tillsatte den förra regeringen en folkbildningsutredning. I juni 2024 presenterades slutbetänkandet Bildning, utbildning, delaktighet – folkbildningspolitik i en ny tid (SOU 2024:42) med en rad förslag. Miljöpartiet sympatiserar med utredningen och dess förslag och vill därför att självförvaltningsmodellen bibehålls genom att Folkbildningsrådet finns kvar och fördelar medel till folkbildningens aktörer. I enlighet med utredningen, vill vi vidare införa en ny målbild och nya mål och indikatorer samt införa en ny modell för uppföljning, revision och kontroll samt för eventuellt återtagande av utbetalade medel. Vi anser även att anslagen bör stärkas och slås ihop. Även om folkhögskolor och studieförbund är vitt skilda verksamheter bidrar de tillsammans till en möjlighet till lärande under hela livet och stärker samhällsgemenskapen och demokratin. Det borde vara Folkbildningsrådet, inte politiken, som styr fördelningen för att säkra folkbildningens oberoende. Detta bör riksdagen ge regeringen till känna.

11. Ny utredning om folkbildningen, punkt 9 (MP)

av Mats Berglund (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:3775 av Amanda Lind m.fl. (MP) yrkande 43 och

bifaller delvis motionerna

2025/26:1274 av Marie Olsson (S) och

2025/26:3462 av Lili André och Hans Eklind (båda KD) yrkande 1.

Ställningstagande

Den ideella kulturen är central för kulturell utveckling för alla och i hela landet, oavsett bakgrund, hemvist eller ekonomiska förutsättningar. Den ideella kulturen skapar samhörighet, mötesplatser och möjlighet för fler att delta i kulturlivet. Men den ideella kulturen är också hårt ansatt på grund av det ekonomiska läget och regeringens neddragningar. Det misstänkliggörande som civilsamhället möter från regeringen gör inte situationen bättre. Flera organisationer larmar om risk för stora nedskärningar av personal, organisation och verksamhet. Vissa organisationers hela överlevnad är hotad. Det kommer att påverka hela landets kulturella ekosystem på såväl kort som lång sikt, och kräver krafttag. Studieförbunden är och har varit det lokala smörjmedlet för ideell kultur. Effekterna av regeringens neddragningar på stöd

till studieförbunden har varit stora, men de faktiska effekterna behöver kartläggas så att åtgärder skyndsamt kan vidtas. Detta bör riksdagen ge regeringen till känna.

12. Folkhögskola för särskilda grupper, punkt 10 (S)

av Lars Mejern Larsson (S), Azadeh Rojhan (S), Magnus Manhammar (S), Ewa Pihl Krabbe (S) och Kristoffer Lindberg (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:1838 av Johanna Haraldsson m.fl. (S) yrkande 2 och

bifaller delvis motionerna

2025/26:2454 av Linus Sköld m.fl. (S) yrkande 4 och

2025/26:3245 av Camilla Brunsberg och Marléne Lund Kopparklint (båda M) yrkandena 1 och 2.

Ställningstagande

Folkbildningen har ett viktigt uppdrag att främja demokrati, kultur och samhällsengagemang. Verksamheten i studieförbunden omfattar allt från föreningsutbildningar till kulturprogram, språkcirklar och ungdomsledarskap. Exempelvis deltog över 497 000 personer i verksamheten genom Sisu Idrottsutbildarna under 2024, varav en majoritet var unga. Dessutom har verksamheten på nationella minoritetsspråk nära fördubblats de senaste åren – ett tydligt tecken på att folkbildningen lyckas nå grupper som annars riskerar att marginaliseras. Under de senaste åren har folkbildningen även varit en viktig del av samhällets krisberedskap. Under flyktingkrisen 2015 och pandemin 2020 gjorde studieförbund och folkhögskolor sig redo att snabbt möta de nya behoven. De har också varit en aktiv del i reformer som Äldreomsorgslyftet och etableringsinsatser för nyanlända. Denna förmåga till omställning är möjlig tack vare verksamhetens frihet och självständighet. Regeringens beslut att minska anslagen till studieförbunden med en tredjedel under perioden 2022–2026, i kombination med frysta bidrag till folkhögskolor, har redan lett till ett minskat utbud, särskilt i glesbygd och i socioekonomiskt utsatta områden. Om utvecklingen fortsätter riskerar vi att förlora viktiga lokala utbildningsmiljöer och mötesplatser. Detta bör riksdagen ge regeringen till känna.

Särskilt yttrande

Särskilt yttrande (V)

Vasiliki Tsouplaki (V) anför:

Jag delar inte utskottets syn på att villkoren för civilsamhället är fortsatt goda eller att införandet av de nya demokrativillkoren har fungerat bra. Jag är också mycket kritisk till hur folkbildningen har hanterats. Stora delar av civilsamhället har fått neddragningar av sina statliga anslag den här mandatperioden. Det är organisationer inom vitt skilda områden som miljö, fred och kultur. Sveriges Konsumenter och SIOS, de etniska föreningarnas nationella paraply har blivit av med hela statsstödet. I år får barn- och ungdomsföreningarna neddragningar med 50 miljoner kronor, och studieförbunden som fungerar som en ryggrad för hela civilsamhället med möteslokaler och stöd för studier måste fortsätta att dra ned sin verksamhet för tredje året i rad. De har sagt upp runt 1 000 personer och tvingats stänga ett stort antal musikhus och föreningslokaler. Två studieförbund har dessutom helt fått lägga ned sin verksamhet.

Dessa försämringar gäller också folkhögskolornas verksamhet, där uteblivna förstärkningar gör att kurser behöver läggas ned. Hårdare reglering ger ökad administration, och mindre fel i protokoll ger helt indragna stöd. Misstänksamhet mot föreningslivet riskerar att leda till alltför stora kontrollapparater som tar kål på det ideella engagemanget. Tolkningen av demokrativillkoren riskerar att leda till självcensur och försämrat debattklimat. Den föreningsmodell vi haft i över 100 år klassas som odemokratisk uppbyggnad.

För Vänsterpartiet är det självklart att civilsamhället ska ha goda villkor att verka. Det är genom våra breda folkrörelser som tidigare generationer förändrat samhället. Då, precis som nu, var föreningarna också demokratiskolor, där man t.ex. lärde sig viktiga processer för beslutsfattande. Vänsterpartiet menar att vi måste vara rädda om det ideella engagemanget och se till att vi har en god dialog mellan politik och civilsamhälle, enkla och tydliga regelverk, bra stöd från bidragsgivande myndighet och långsiktiga organisationsbidrag. Det ska vara lätt att göra rätt och utgångspunkten från det offentliga ska vara att uppmuntra ideella krafter. Tidöpartiernas styrning har gått i helt motsatt riktning.

Jag instämmer i en del av den övriga oppositionens förslag i betänkandet om bättre ekonomiska villkor för civilsamhället, men Vänsterpartiet manifesterar det främst i sin budgetmotion för 2026 och därför har jag inte ställt mig bakom deras reservationer.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden 2025/26

2025/26:18 av Josef Fransson (SD):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ideella eller ekonomiska föreningar som helt eller delvis sysslar med politisk opinionsbildning inte bör kunna uppbära statsstöd och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:52 av Nima Gholam Ali Pour (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör överväga att utreda ett förbud mot allmän finansiering av etniska föreningar och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:171 av Nadjia Awad m.fl. (V):

6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag om att förbättra förutsättningarna för civilsamhällets arbete för äldre och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:180 av Mathias Bengtsson (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över tillämpningen av lagen om statsbidrag till trossamfund och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:744 av Mikael Oscarsson (KD):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör stödja organisationer inom civilsamhället som dokumenterar brott mot trosminoriteter genom juridiskt eller humanitärt stöd, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2025/26:838 av Mikael Larsson (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om demokratiutvecklingspengar till föreningsrörelsen och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:1213 av Eva Lindh m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att ta fram en samlad strategi för att stödja lokala insatser och engagemang inom civilsamhället och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:1274 av Marie Olsson (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka folkbildningen och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:1379 av Niklas Sigvardsson och Johanna Haraldsson (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om folkbildningen och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:1540 av Mikael Larsson och Anders Karlsson (båda C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka folkbildningens roll i samhällsbygget och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:1611 av Heléne Björklund m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om folkhögskolornas uppdrag och finansiering och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:1615 av Helén Pettersson och Åsa Karlsson (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka folkbildningen och studieförbunden och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:1630 av Gustaf Lantz (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en långsiktig och god finansiering av civilsamhället och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:1838 av Johanna Haraldsson m.fl. (S):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att säkerställa långsiktigt hållbara ekonomiska förutsättningar för folkhögskolor och studieförbund och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om stärkta möjligheter till deltagande i folkhögskolekurser, särskilt för personer med funktionsnedsättning och nyanlända, och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att värna den självständiga styrningen av folkbildningen och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:1841 av Monica Haider och Robert Olesen (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att anslagen på sikt behöver återställas och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:1855 av Lena Bäckelin m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om folkbildningens avgörande betydelse för ett fritt och demokratiskt samhälle och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:1871 av Lena Hallengren (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att värna ideella föreningars oberoende och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:1988 av Sten Bergheden (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att förenkla regelverket för redovisning för mindre föreningar och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:1990 av Ann-Sofie Lifvenhage (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att förenkla regelverk för redovisning för mindre föreningar och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:2062 av Anders Ådahl (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka civilsamhället genom ökade satsningar på folkbildning och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:2304 av Fredrik Lundh Sammeli (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ta initiativ till att införa ett officiellt och obligatoriskt nationellt föreningsregister och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:2394 av Markus Wiechel (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över regler och riktlinjer för utbetalning av statliga medel för att förhindra finansiering av destruktiva intressen och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:2454 av Linus Sköld m.fl. (S):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att folkbildningen ska stärkas och tillkännager detta för regeringen.

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur de ekonomiska förutsättningarna kan stärkas för konstnärliga och kreativa utbildningar såväl vid folkhögskolor som i akademien i hela landet och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:2671 av Linnéa Wickman m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att säkerställa folkbildningens långsiktiga förutsättningar att verka i alla landets kommuner och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:2693 av Isak From m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om idrotten, civilsamhället och föreningslivets betydelse och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:2721 av Markus Wiechel m.fl. (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en strategi för att samla den svenska diasporan och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en strategi för hemvändande svenskar och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:2786 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V):

12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör se över möjligheten att inrätta ett rapporteringsverktyg för rasistiska incidenter, i likhet med det som finns på Irland, och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:2802 av Markus Wiechel (SD):

6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förhindra stöd till föreningar, religiösa samfund eller organisationer som sanktionerar våld och förtryck i hederns namn, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2025/26:2822 av Mikael Larsson m.fl. (C):

34. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att studieförbunden är viktiga aktörer som behöver involveras när samhällets cyberkompetens breddas, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2025/26:2849 av Markus Wiechel (SD):

11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om riktlinjer som särskilt betonar betydelsen av hembygdsgårdar och lokala museer för folkbildningen och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3018 av Ingemar Kihlström (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheterna till förenklningar för samfund och kyrkor i Sverige att redovisa medlemsantal i ansökan om statligt stöd och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3057 av Noria Manouchi (M):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över förutsättningarna för att religiös verksamhet ska kunna finansieras uteslutande med egna medel och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3062 av Noria Manouchi (M):

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att införa ett enhetligt förbud mot offentlig finansiering, lokalstöd och bidrag till organisationer som bedöms ingå i våldsbejakande extremistiska miljöer, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2025/26:3183 av Catarina Deremar m.fl. (C):

16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om goda grundförutsättningar för civilsamhället och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att främja konkret tillgång till den fria bildningen och tillkännager detta för regeringen.
19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om demokrativillkoret i statens stöd till trossamfund och civilsamhället och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3185 av Elisabeth Thand Ringqvist m.fl. (C):

8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om folkhögskolors och studieförbunds förutsättningar att främja livslångt lärande och kompetensutveckling i hela landet och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3186 av Elisabeth Thand Ringqvist m.fl. (C):

77. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka folkhögskolornas allmänna kursutbud och tillkännager detta för regeringen.

78. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att folkhögskolorna i större utsträckning bör samarbeta med lokalsamhället och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3245 av Camilla Brunsberg och Marlène Lund Kopparklint (båda M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att öka anslagen till folkhögskoleutbildningar, särskilt för allmän kurs och behörighetsgivande utbildningar, och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att satsningar på YH och universitet ska kompletteras med insatser som gör fler behöriga, särskilt genom folkhögskolan, och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3366 av Mats Berglund m.fl. (MP):

8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av stärkta folkhögskolor och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3367 av Mats Berglund m.fl. (MP):

24. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör avbryta nedskärningarna i anslagsgivningen till studieförbunden och återställa samt stärka finansieringen till den samlade folkbildningen och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3459 av Björn Wiechel m.fl. (S):

57. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om sammanslagningen av Myndigheten för stöd till trossamfund och Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor och tillkännager detta för regeringen.
59. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om demokrativillkor och tillkännager detta för regeringen.
70. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta fram riktlinjer för att värna civilsamhällets särart och tillkännager detta för regeringen.
71. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska återkomma med förslag som motverkar fusk och felaktigt utnyttjande av bidrag inom civilsamhället, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2025/26:3462 av Lili André och Hans Eklind (båda KD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda en höjning av statsbidraget för folkhögskolorna i syfte att öka antalet

årsstudieplatser vid folkhögskolorna och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3505 av Nils Seye Larsen m.fl. (MP):

8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka stödet till civilsamhällets organisationer som hjälper människor ur beroende, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge civilsamhällets organisationer bättre förutsättningar att delta i det förebyggande arbetet mot beroende, t.ex. genom skolbesök och informationsinsatser, och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3556 av Peter Hultqvist m.fl. (S):

72. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka civilsamhällets strukturer som en del i befolkningens motståndskraft och till värn för demokratiska värden och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3576 av Christian Carlsson (KD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att sätta stopp för alla offentliga bidrag till föreningar med islamistiska eller odemokratiska kopplingar och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3581 av Ulrika Liljeberg m.fl. (C):

34. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av förbättrad kontroll med syftet att förhindra att offentliga medel går till antidemokratiska eller kriminella organisationer, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2025/26:3584 av Mattias Vepsä m.fl. (S):

15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka det civila samhällets organisationer och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3775 av Amanda Lind m.fl. (MP):

5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka förutsättningarna för folkbildningen och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta vidare slutsatserna från utredningen om folkbildning och tillkännager detta för regeringen.

7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om anslagen till folkbildningen och tillkännager detta för regeringen.
43. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kartlägga effekterna som neddragningen av studieförbunden haft på ideell kultur och åtgärda de problem som uppstått och tillkännager detta för regeringen.
66. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en utredning om stödsystemen till civilsamhälle och föreningsliv och tillkännager detta för regeringen.
67. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om stärkta anslag till civilsamhället för att möjliggöra långsiktig planering och verksamhet och tillkännager detta för regeringen.

BILAGA 2**Motionsyrkanden som avstyrks av utskottet**

Motion	Motionärer	Yrkanden
11. Motioner som bereds förenklat		
2025/26:18	Josef Fransson (SD)	2
2025/26:52	Nima Gholam Ali Pour (SD)	
2025/26:838	Mikael Larsson (C)	
2025/26:1379	Niklas Sigvardsson och Johanna Haraldsson (båda S)	
2025/26:1540	Mikael Larsson och Anders Karlsson (båda C)	
2025/26:1611	Heléne Björklund m.fl. (S)	
2025/26:1615	Helén Pettersson och Åsa Karlsson (båda S)	
2025/26:1838	Johanna Haraldsson m.fl. (S)	1 och 3
2025/26:1841	Monica Haider och Robert Olesen (båda S)	
2025/26:1855	Lena Bäckelin m.fl. (S)	
2025/26:1871	Lena Hallengren (S)	
2025/26:1988	Sten Bergheden (M)	
2025/26:1990	Ann-Sofie Lifvenhage (M)	
2025/26:2062	Anders Ådahl (C)	
2025/26:2304	Fredrik Lundh Sammeli (S)	
2025/26:2454	Linus Sköld m.fl. (S)	2
2025/26:2671	Linnéa Wickman m.fl. (S)	
2025/26:2721	Markus Wiechel m.fl. (SD)	1 och 2
2025/26:2802	Markus Wiechel (SD)	6
2025/26:2849	Markus Wiechel (SD)	11
2025/26:3057	Noria Manouchi (M)	2
2025/26:3062	Noria Manouchi (M)	4
2025/26:3183	Catarina Deremar m.fl. (C)	19
2025/26:3185	Elisabeth Thand Ringqvist m.fl. (C)	8
2025/26:3186	Elisabeth Thand Ringqvist m.fl. (C)	77 och 78
2025/26:3366	Mats Berglund m.fl. (MP)	8
2025/26:3367	Mats Berglund m.fl. (MP)	24
2025/26:3459	Björn Wiechel m.fl. (S)	57, 70 och 71

2025/26:3556	Peter Hultqvist m.fl. (S)	72
2025/26:3576	Christian Carlsson (KD)	1
2025/26:3581	Ulrika Liljeberg m.fl. (C)	34
2025/26:3584	Mattias Vepsä m.fl. (S)	15
2025/26:3775	Amanda Lind m.fl. (MP)	5 och 7
